

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ДЯДО ИВАН АРАБАДЖИЯТА“

4204 с. Царацово, общ. Марица, ул. „Хан Аспарух“ № 11

тел: 03127/2260, e-mail: ou_caracovo@abv.bg

www.diadoivanarabadjjata.net

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
НА
ОУ „ДЯДО ИВАН АРАБАДЖИЯТА“
с. ЦАРАЦОВО, ОБЩ. „МАРИЦА“, ОБЛ. ПЛОВДИВ
2020 - 2024

Стратегията е приета на Педагогически съвет с протокол № 12/14.09.2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ВЪВЕДЕНИЕ**
- II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ**
- III. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИТЕ И ВЪНШНИТЕ ФАКТОРИ НА СРЕДАТА**
- IV. ВИЗИЯ И ПИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ**
- V. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ**
- VI. ФИНАНСОВА РАМКА**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за развитие на ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ 2021-2025, наричана по-надолу Стратегията, е разработена от екип на училището и очертава общата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в образователната институция, наричана по-надолу Училището.

Този документ е изготвен в синхрон с перспективите, които са основа на редица стратегически документи и нормативни актове:

1. Конституция на Република България;
2. Конвенцията на ООН за правата на детето;
3. Закона за предучилищното и училищното образование и Държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование;
4. Закона за закрила на детето;
5. Стратегия на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“;
6. Национална програма за развитие на България 2030, Приоритет 1 „Образование и умения“;
7. Национална стратегия за младежта (2010-2020 г.);
8. Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността (2014-2020);
9. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020 г.);
10. Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.;
11. Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020 г.;
12. Национален план за изпълнение на дейностите по национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020);
13. Стратегия за ефективно прилагане на ИКТ в образованието и науката на Република България 2014-2020 г.;
14. Стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система 2013-2020 г.;
15. Други нормативни документи, национални и международни, засягащи развитието на образованието.

В документа са заложили някои основни идеи, приоритетни области и задачи от проекта Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030), който е в процес на обществено обсъждане.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

Основно училище "Дядо Иван Арабаджията" село Царацово е учебно заведение с вековна традиция. То е открито официално през 1870 г. но едва през 1891г. е построена училищната сграда - от кирпич и със сламен покрив, съборена впоследствие от земетресенията през 1928г. През 1922 г. е открита прогимназия в местното училище. През 1972 година на място, различно от старото, е построена новата голяма триетажна сграда на училището.

През годините ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ е било еталон за новаторска, мотивираща, креативна, здравословна, позитивна среда за подкрепа и развитие потенциала на ученика посредством създаване на иновативна педагогическа технология, изградена върху максимално съобразяване с познавателните възможности и интересите на учениците и стремеж към развиването им.

Училището работи в духа на традиционната педагогика, която създава условия за системно предаване, възпроизвеждане и оценяване, но ограничава инициативата, както и възможностите на съвременните обучителни методи и средства, създадени да отговарят на нуждите на поколенията ученици, които са следващите активни граждани на България, Европа и света. От 2020/2021 учебна година училището е включено в списъка на иновативните училища на Министерството на образованието и науката. Иновацията променя образователната среда и структурата на ръководство, коригира небалансираното разпределение на учениците според техните наклонности, особености и интереси и недостига на време за работа на учителите с надарени и талантиливи ученици или такива, които изпитват затруднения. Основополагащите компетентности на традиционното обучение се разширяват със социално и емоционално обучение, за да обхванат 4 ключови компетенции – критично мислене/решаване на проблеми, креативност, комуникация и сътрудничество и 6 личностни качества – любопитство, инициативност, постоянство, адаптивност, лидерство, обществено и културно съзнание.

Иновацията обхваща обучението в начален етап.

Иновацията е предложена в контекста на целите на ЕС за постигане на устойчив, интелигентен и приобщаващ растеж, залегнали в Стратегията „Европа 2020“, както и респективно в отговор на Националните приоритети в образованието и науката „България 2020 г.“, свързани с:

- *подобряване качеството на образованието;*
- *въвеждане на система за продължаваща квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти.*

Преминаване към управление на процесите на проектно-екипен принцип. Разработване на процедури за проектна организация и изпълнение с екипи за всяко направление, включване на целия педагогически колектив съгласно професионалните стандарти за качество.

Промяна на формата към личностно и практически ориентирано, проектно-базирано обучение с приложение на ИКТ.

III. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИТЕ И ВЪНШНИТЕ ФАКТОРИ ЗА СРЕДАТА

PEST АНАЛИЗ

Среда	Тенденции	Резултати
Политическа	Развитие на образованието в България като част от общите приоритети на Европейския съюз	Качествена промяна във философията на образователната система: нови приоритети в образованието, насочени към развиване на партньорство и съгласуваност, приемственост, иновативност, устойчивост на резултатите. Има свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и развитието му; към педагогическия специалист и неговото кариерно израстване и квалификация, оптимизирана е система на оценяване, както и формите за личностна подкрепа на учениците и др.
Икономическа	Неравенства и миграционни процеси	Най-често учениците на училището напускат за да учат в близкия град Пловдив.
Технологична	Осигуряване на национално финансиране за развитие на технологиите и техниката в образователната система	През последните години ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ не е кандидатствало за реализиране на проекти по стратегически национални програми като Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“, и др.

Законова	ЗПУО, държавните образователни стандарти и други свързани нормативни документи	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата. Постигнат разумен баланс между овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование-училището, педагогическите специалисти, родителите, учениците и други заинтересовани страни като част от широката училищна общност.
----------	--	--

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Училището е с многогодишна история и традиции; ➤ Има утвърдени училищни символи – лого, знаме; ➤ Училището разполага с просторни класни стаи, разположено е в една сграда има медицински кабинет, един физкултурен салон, всички класни стаи са оборудвани с телевизори, всеки учител работи със служебен лаптоп; ➤ Оборудван компютърен кабинет с лаптоп за всеки ученик; ➤ Осигурена целодневна организация на учебния ден; ➤ Висококвалифициран педагогически екип; ➤ Обхват на всички ученици, които подлежат на задължително обучение; ➤ Отлични условия за личностна подкрепа ➤ Реализират се национални и регионални програми и проекти; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сградата не е санирана и търпи топлинни загуби; ➤ Незадоволително равнище на дигиталните умения на участниците в образователния процес; ➤ Недостатъчно използване на информационни и комуникационни технологии в учебния процес; ➤ Преобладават традиционните методи на преподаване, по-малко се използват съвременни методи; ➤ Слабо развито взаимодействие с ученици и родители за разширяване на положителното отношение към институцията и дейностите в нея; ➤ Не се прилага пълноценно индивидуален подход към потребностите на всеки ученик; ➤ Не е съвсем добре развита съвместната работа по образователни проекти;

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Отлично представяне на националните външни оценявания; ➤ Отлично представяне на олимпиади, конкурси и състезания; ➤ 100% обхват на учениците по време на обучение от разстояние в електронна среда; 	
Възможности	Рискове
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Цялостно обновяване на училището, подкрепено от бюджета, но и от външни инвестиции; ➤ Изграждане на съвременна, провокираща мисленето и творчеството учебна среда; ➤ Създаване на STEM център за стимулиране на креативното мислене и творчеството в процеса на мултидисциплинарно образование; ➤ Създаване на условия за екипна работа между педагогическите специалисти; ➤ Развитие на култура за иновации, креативност и споделяне на добри практики чрез обединяването усилията с училища, със сходна визия и цели в мрежи; ➤ Развитие на култура за иновации, креативност и споделяне на добри практики на учителите в училищни общности; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Консервативни обществени нагласи спрямо динамично променящите се нужди на днешните деца и технологичното развитие в различни обществени сфери; ➤ Демографската криза и миграционните процеси;

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Въвеждане и прилагане на иновативни методи на обучение; ➤ Привеждане на информационните и комуникационните технологии като неизменен елемент в обучението, образованието и ученето; ➤ Фокусиране на обучението към формиране и развитие на умения за живот и работа през XXI век 	
--	--

IV. ВИЗИЯ И ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

ВИЗИЯ

Организацията на процесите и дейностите в ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ са насочени към развиване на личности, които са функционално грамотни, иновативни и социално отговорни млади хора.

Следва преподаването, запаметяването и възпроизвеждането на информация плавно да премине към използване на интерактивни методи, мултидисциплинарни учебни часове, активно взаимодействие между участниците в образователния процес. Интересът и мотивацията на всеки ученик трябва да бъдат развивани непрестанно, съобразно възрастовите и социалните промени, както и към способността му да прилага усвоените компетентности практически в живота.

Все повече се затвърждава необходимостта педагогическите специалисти да са креативни, иновативни и вдъхновяващи, които успешно да формират устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ с. Царацово е иновативно училище. Нашата основна цел е нашите ученици да завършват при нас основното си училищно образование като функционално грамотни, иновативни, социално отговорни и активни граждани, мотивирани да надграждат своите компетентности чрез ученепрез целия живот.

ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ

1. Развитието на всеки ученик

Децата от ранна възраст са в контакт с различни устройства, които се използват не само за тяхното забавление, но са важни и за развитието им. Подрастващите се превръщат в учители по дигитална компетентност, тъй като с лекота боравят дори със сложни устройства. Интересуват се предимно от света на технологиите и иновациите. Съвременните ученици са придобили уникална способност - да изпълняват едновременно няколко задачи. Те са мобилни и обичат да учат, но само при условие, че им е интересно и мотивацията за учене идва отвътре, а не отвън. Децата от това поколение определено са независими и знаят какво искат. За тях вътрешната мотивация е много по-важна от

външната. Но те предпочитат да работят сами, а комуникацията е виртуална. Именно тези ключови характеристики на поколенията, които днес са в училище, следва да са водещи при залагането на основните приоритети в образованието, обучението и ученето им.

Обучение за формиране на умения и компетентности, необходими за успешна реализация в XXI век: – Четивна грамотност - Дефинициите на Съвета на ЕС се базират на следната логика:

1. Основна грамотност – познаване на буквите, на думи и текстови конструкции, необходими за четене и писане, на равнище, което създава самочувствие и мотивация за по-нататъшно развитие.

2. Функционална грамотност – способността за четене и писане на равнище, което дава възможност на личността да се развива и функционира в обществения живот, у дома, на училище и на работа.

3. Многогранна грамотност – способността да се използват уменията за четене и писане, за да се създава, разбира, интерпретира и оценява критично информация в писмен вид. Това е основата за участие в цифрова среда и за информиран избор в области като финанси, здравеопазване и т.н. (Грамотност: Приемане на заключения на Съвета, 2012)

– Математическа грамотност – съвкупността от знания, умения, отношение и склонност към това учениците да могат да използват математически подход и/или логика за разрешаването на разнообразни проблеми и ситуации.

– Научна грамотност – една от трите функционални грамотности и като такава е в основата на способността на човека да оперира в днешния свят. (PISA 2015 Draft Science Framework, 2013). Научната грамотност дава инструментариума, с който човек да подхожда към неизвестното. Хората със силно развита научна грамотност реагират с градивно съмнение към неща, които се представят като очевидни, търсят факти за доказателства, задават си допълнителни въпроси, общуват прецизно (с прецизен изказ и аргументация) и очакват това от общуването си с останалите. Ето защо научната грамотност прави учениците ни самостоятелни, убедителни и трудно поддаващи се на манипулация.

– Емоционална интелигентност – умението да разпознаваш и управляваш своите емоции, да разпознаваш емоциите на околните и да се приспособяваш към тях. Смята се, че като цяло емоционалната интелигентност се състои от 3 основни умения:

1. Умението да осъзнаваш и разпознаваш емоциите – способността да идентифицираш своите собствени емоции, както и емоциите на другите хора;

2. Умението да свързваш емоцията си с реакциите и поведението си. Тук се включва и способността да „разчиташ“ реакциите и поведението на срещнатата страна и да правиш хипотези каква емоция може да ги предизвиква;

3. Умението да управляваш емоциите – да обуздаваш и насочваш реакциите си, така че да ти помагат в мисленето и решаването на проблеми, а не да ти пречат; да регулираш своите собствени емоции; да си способен да разбереш друг човек.

- Критично мислене и умения за учене – създаване на умения за анализ на всяка противоречива информация, разглеждане на всички гледни точки, да се търси допълнителна информация от надеждни източници и да се използва като адекватен аргумент;

- Културна компетентност, взаимодействие и себеизразяване;

- Функционална грамотност - отнася се до способността на човек да се ангажира с всички онези дейности, при които се изисква грамотност за ефективна функция на неговата група или общност, както и за да му позволи да продължи да използва четене, писане и изчисления за своето развитие и развитието на общността. Развитие на социолингвистични умения.

2. Развитието на педагогическия екип

Наред с прилагане на националните политики за повишаване на социалния статус, на

привлекателността и престижа на учителската професия и нейното модернизиране, в ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ един от основните приоритети ще бъде продължаващата квалификация, осъвременяване и усъвършенстване на уменията на учителския екип. Политиките за насърчаване на обучението и ангажираността на педагогическите специалисти за продължаващо професионално развитие ще бъдат прилагани в училището. Участие в национални и международни програми и проекти ще даде възможност на педагогическия екип да привнесе европейски и мултикултурни ценности в училищния живот. Ще се стимулира създаването и участието в педагогически и професионални общности, както и активизиране на участието в екипна работа за създаване и реализиране на индивидуални учебни подходи към всяко едно дете, съобразно неговите силни страни, таланти и нужди. Ще се повишава квалификацията на учителите за прилагане на технологиите, които са част от Office 365, в това число използването на One Drive, One Note, Calendar, Outlook, Sway, PowerPoint, SharePoint и др. Предвижда се педагогическата колегия да премине серия обучения за придобиване на умения за дигитална и комуникативна грамотност.

Иновациите в образованието целят промяна на културата на преподаване и създаване на по - привлекателна среда за учене. Те стимулират креативното мислене и творчеството в процеса на обучение. Ще се развиват образователни иновации във всички етапи и степени на образованието и във всички сфери на училищния живот. От ключово значение ще бъде свързването на учителите в мрежи и общности за иновации и креативност. Достъпът до ИКТ за децата от XX век е неразделна част от достъпа до образование, което ще променя непрестанно учебния процес в посока на дигитализация на съдържанието и използване на съвременни методи на преподаване. Навлизането на иновации, базирани на ИКТ в систематана образованието, ще усъвършенства процеса на обучение и ще повиши неговата ефикасност и ефективност. В сферата на образованието ще се прилагат политики, насочени към изграждане и надграждане на образователна облачна среда и създаване на електронни учебни ресурси, каквито са заложили и като част от иновативния план за развитие през следващите 4 години за училището. Ще се насърчава и формирането на умения у учениците да станат дигитални създатели, да моделират, програмират и развиват дигитална креативност. Една от основните цели, които ще се стремим да постигнем у учениците, е да се формират ключови компетентности за устойчиво развитие, интеркултурен диалог, разбиране и оценяване на културното многообразие, както и компетенции за демократична култура и дигитално гражданство. Ще развиваме социалингвистичните умения на учениците.

Усилията на екипа са насочени към силните страни и талантите на всяко дете. Важно е учениците да израстват в учебна среда, която да подпомага развитието на техните интереси.

3. Развитие на институцията и учебната среда

Основен приоритет е изграждане и развиване на интензивна двупосочна комуникация между училището и семейството с цел създаване на широка и подкрепяща училищна общност. В училището ще се доизградят и модернизират системите за сигурност, в това число и тези за ограничаване на кибертормоза. Ученическият съвет и като цяло детското самоуправление ще бъде стимулирано в много направления, за да се възпитат у децата инициативност, отговорност и критично мислене. За успешното развитие на институцията е необходимо въвеждането на образователни иновации, които касаят учебен процес, образователно съдържание, методи на преподаване, образователна среда, управление и организация. Училищната общност ще подпомага иновативния процес и ще приеме ролята на обединител за обща кауза чрез прилагане на образователни модели с добавена стойност.

Създаване на STEM център в училището, който ще интегрира в едно модернизирана образователна среда, учебно съдържание, преподаване, експериментална и изследователска работа в мултидисциплинарни и междупредметни връзки е важна приоритетна цел. Един от основните приоритети е осигуряване на естетични, модерни и гъвкави учебни пространства в цялото училище, в това число и в общи части, коридори, фойета, училищен двор и др.

Непрестанно ще се разширява наличността на съвременни технологии за бърз и качествен достъп до информация, екипна работа, проектно-базирано обучение и др.

Въвеждането на електронно деловодство ще привнесе още по-бързо, коректно и точно приемане, обработване, съхранение и архивиране на данните, свързани с всички важни процеси в училището. Това ще доведе до по-добра, бърза, сигурна и достъпна комуникация между всички участници в общността, ще допринесе за своевременното откриване и развитие на дарбите и талантите, индивидуалните заложби на всеки ученик, които да бъдат подкрепяни и развивани от екипи от педагогически специалисти и родители. Екипната работа, партньорството и сътрудничеството на вътрешноинституционално ниво ще повишат качеството и ефективността на образователния процес.

4. Иновативност в учебния процес

Основна цел пред учителите на ОУ „Дядо Иван Арабаджията“ ще бъде разработването и използването на електронни учебни ресурси.

Ще бъде поощрявано и подпомагано участието на педагогическите специалисти в програми за мобилност, за да могат да придобият и предадат ценен опит и знания на целия екип от педагогически специалисти.

Изграждане на мрежа от иновации чрез създаване на иновативно пространство между нашето и други иновативни училища за обмен на добри практики и електронни учебни ресурси.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

По т. 1 – Развитие на всеки ученик

В резултат на обучението у децата и учениците следва да бъдат формирани и да бъдат оценявани следните умения и компетентности:

– **четивна грамотност** – до каква степен са овладени основна, функционална и многостранна грамотност – НВО VII клас;

– **математическа грамотност** – доколко придобитите умения подпомагат решаването на различни проблеми и ситуации чрез прилагане на математически подход и/или логика – НВО VII клас;

– **дигитална, научна, финансова, културна грамотност** – наблюдение на работата на учениците в екип по време на учене и при образователни игри, активното ползване на STEM център и дигитални ресурси;

– **лично развитие с придобити умения за учене, работа в екип, комуникация, критично мислене, емоционална интелигентност, гражданска активност**: комплексен тест и оценка от специализиран екип.

По т. 2 – Развитие на педагогическия екип

Реализацията на политиките на училището за насърчаване на обучението и ангажираността на педагогическите специалисти за продължаващо професионално развитие ще бъдат оценявани чрез:

- осъществени квалификации за осъвременяване и усъвършенстване на уменията;
- участие в национални и международни програми и проекти;
- участие в педагогически и професионални общности;
- участие в екипна работа за създаване и реализиране на индивидуални учебни подходи, отчитайки спецификата на всяко отделно дете;
- участие в квалификации и успешно прилагане на технологиите, включени в Office 365;
- формиране на ключови компетентности в учителския екип: дигитална, комуникативна и медийна грамотност;

По т. 3 - Развитие на институцията и учебната среда

- наличие на редовна комуникация между педагогически специалисти от училището и родителите на учениците;
- саниране на училището;
- изграждане на нова спортна база в двора на училището
- изграждане на STEM център
- изграждане на видеонаблюдение
- уеднаквяване на условията в класните стаи: боядисване и подмяна на подовите настилки във всички класни стаи

По т. 4 - Иновативност в учебния процес

- в срока на действие на стратегията - наличие и прилагане на иновативни учебни програми, създадени и съгласувани от екипи по съответния език;
- В процеса на изпълнение на иновацията нашите учители ще придобият нови умения за създаване на авторски образователни ресурси, което води до компетентностен подход в образователния процес и индивидуализирано учебно съдържание.

VI. ФИНАНСОВА РАМКА

Изпълнението на заложените цели на Стратегията ще бъде финансирано от следните източници:

Държавен бюджет (включително национални програми за развитие на образованието) и собствени приходи на училището;

Община „Марица“;

Програма за образование 2021 – 2027;

Програма „Еразъм“ +;

Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство;

Други европейски и международни фондове и програми/проекти.